

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Opera

P. 1-3 nebst Inventarium

Gerson, Jean

[Straßburg], 1488

Sermo coram papa benedicto Massilie

[urn:nbn:de:bsz:31-300759](#)

Berino habitus massilie

mibi formā. redde vitā. redde etiā cui dñō
gratū locū iuuenire/cū B[ea]te regnū israel re/
stitueris. ¶ Hec ecclia tecū. Luius vocib[us]
nib[us] aliud adiūcio/nisi p[re]cationē h[ab]iliē. vt
det de[us] dies vite ac robur t[em]pus/ut sub tuo
p[ro]p[ter]o pulcre pacis dilatationē amplissi
mam videre possimus. Amen. Finis.

¶ **I**ncepit sermo eius
dem batus massilie corā papa Benedicto/
Anno. Mccccū, nona nouemb[ris].

Benedic hereditati tue sc̄issime
me pater Benedicte/bene
dic obsecramus/ut fm nomē
tuum sit & laus & opatio tua/
det benedictionē benedic tus
quoniam absq[ue] benedictione p[re]via eloqui
um nostrū prorsus esset inualidū. eloquim
inq[ue]/quod ego seruus tu[us] pro parte & no/
mine hereditatis tue peculiari. que ē vni/
uersitas parisiē/p[re]clarissima absq[ue] dubita/
tione & primogenita studioꝝ. habitur[ur] su[us]
cum istis legatis suis p[re]clarissimis & proba/
tissimis certe viris. S. t. fidelissimis /qui/
bus associatus sum immeritus & dux ver/
bi fac[io]. & hoc te propicio/pater beatissime
te benedicte. te benigno. Alioquin nisi tu
domin[us] dederis benignitatē terra nostra q[ui] est
hereditas tua. quo pacto dabit fructum
suū. Nisi benedictionē dederit legislator/
subdit[us] quibus passib[us] ibū de virtute in- stu/
tem: Deniq[ue] nisi tu domin[us] iussieris bene/
dicere. quo ausu auderet parvitas mea co/
ram summa tue beatitudinis celsitudine in cō/
spectu buius celebris conuentus indig/
num os aperire. Ig[ue] Benedicte pater san/
cte benedic tu mibi. benedic & hereditati
tue. Hanc ego benedictionis gratiam re/
portare speras a beniuolētissimo & serenissi/
mo S. t. spū/aperio rursus fidenc[em] os me
um/vt̄s copellatione singulari nō quidez
p[ro] indignitate(p[ro]cul nefas tale) sed. p[ro] singu/
lari dignitate. sicut tua singularis est digni/
tas. ne q[ui]s indigneferat morē istū loquen/
di ad deū & p[re]cā sc̄oy paty & oratoꝝ suetū
dīne. & obsecrās dico p[ro]phetica ip[re]catione
B[ea]te hereditati tue. ¶ Hereditas bee/
ta cuio benedictionē experim[us]. duplex
innenit. v[er]bis & p[ro]trial. iuxta q[ui]d orōem nrām
in duos secernim[us] articulos sic ad duo p[ro]
cipit missi sum[us]. ¶ Primum & B[ea]te p[ro]cipitū ē
q[ui]d[er] pacis sup[er] israel. H[ab]et sup[er] eciam q[ui] est
v[er]bis hereditas tua. Hereditas mea israel

ait ille cui[us] vicari[us] es in terris. ta q[ui] tu pa/
stor illi. tu colon[us] & agricola sup[er]m[od]i pl[an]t[us] es
Prop[ter]ea sane cū b[ea]to Martino/ cuius in/
stat celebritas/felice h[ab]ac virtutū suaꝝ con/
summationē existimare debes si pacē eccie
integra reliq[ua]. Alter p[ro]inde nrā elegatio
nis articulus ē/b[ea]ndictionē grāꝝ postulas
re p[ro] altera hereditate tua quodammodo pec/
uliaris. & q[ui] est ecclastice hereditatis ps q[ui]
dā florētissima & p[re]clarissima & electa. pace
aliaꝝ dicerim. De q[ui] gl[ori]ari potes p[ro]phetica
exultatione/ctenī hereditas mea p[re]clara est
mibi. Hec est h[ab]ilis & duota S. t. filia/pa/
risiens[is] vniuersitas. q[ui] cum iacob/nō dimis/
set te. nisi benediceris ei. consurgente au/
roa benignitatis tue & serenitatis tue. ¶ Eger nimiū viraꝝ bereditas ista b[ea]ndictō
net tua. vt ap[er]iet te manū tuā/manū tue b[ea]n/
ditionis/oia ip[s]e l[ati]f[us] bonitate. & dñi sit sa/
lus & sup[er] pp[ro]līm tuū b[ea]ndictio tua. Inuasit
itaꝝ bereditatē eccie operē silua & singu/
larts fer[us] depastus est ea. Ques q[ui]s & cete/
ros armētōꝝ greges/h[ab]et pp[ro]los simplices
& ois cōditionis hoices miserādo more/et c[on]/
tra dā penit[er]iā diuisione disp[er]serūt. & heredit[er]i
tā tuā vexauerūt. Quā ego olim clade
iuuenis pastorio carmine deplorās Libeꝝ
in q[ui]b[us]. Deu gregis ip[s]e l[ati]f[us] nimis. heu
graueruris exiū expta. heu peccoris fors
altera semp/aut perit extēno insultu suſ
fert v[er]bū acerbos/herētēs q[ui] cuti mortbos viciā
ve dāna/q[ui]lia misteriū nō patit pec[us]/omia
postq[ue] fato v[er]sa malo t[em]ps t[em]ps fuit error/
itaꝝ pastorum sub quem metit innocu[us]
grec[us] dux[us] t[em]p[or]e trepidat/fugient ps altera n[on]
br[ea]m/ps rodanum/nullo in certo pars al/
tera sifit. ¶ Tuū v[er]o est pater b[ea]stissimeti
bus hereditatis tue calamitati obuiare.
sue desolationi opem ferre. suū quoq[ue] ma/
ledictionis scismatice opprobriū in bene/
dictionem pacis decozā & secundā imura/
re. Ques in hac hereditate tua disp[er]se sunt.
en eas collige. p[ro]fracte sunt. tu alliga. saucie
sunt. tu fana. errantes sunt. tu renoca. p[ro]dis/
tes sunt. tu eas q[ui]sitas & innatas p[ro]p[ter]is b[ea]ne/
ris & b[ea]nis benign[us] imponēs gregi suo v[er]o
cia. Q[ui] si aliq[ue] forassis misfabilis r[ati]onā
mutate sit in lupos & beluas feroceꝝ et
seuas. vt de socijs v[er]litis p[ro] circē poētice et
moraliſ ē narratio. tu eas nō encare nō p[ro]
dere volueris. Bonis q[ui]dē & discholis debi/
tor es/sapiētib[us] & inspiētib[us]. S[ed] ponē v[er]o
gate b[ea]ndictionis tue. in mia & māsi emendic.

Corā papa benedicto

7

tales rursus in omniū simplicitatē trāsforma
restude. Si verā est ps hereditatis tue in
amaritudinē et falsuginē ob pestiferū scis
ma in similitudinē horā dēfītū et vaste so
liandis. sicuti p ruis labrūsce. p frugib⁹
infelic soliū et steriles dñanē fanēne/ ut po
ta loquit̄. et ut scriptura ait sicuti tra male
dica spinas et tribulos germinat. Flabit
dñe spūtu⁹ bon⁹ et suauis et suētraq⁹ grāz
pinguisce speciosa dēfītū. et tue benedictio
nis uroratōne renouab⁹ facies tre. facies
vris hereditatis tue. Hā et m̄rem humo:is
ph̄i lunā vocat̄. Et dices magna sūr ista
nimis et supra v̄tutē hois posita. Magna
sūr nec infīcior p̄t būssime smo maxima s̄
virtus dei cui innīt̄ te quenit immensa est
Dīa possim in dīt̄ apl̄s in eo q̄ me fortat̄
ps. Sed maledic⁹ q̄ fidit in hoīe. et po
nit carnē brachīū sūr. Magna sunt / p̄c
rea magno eger studio. cura solitudinē v̄
gilis et labore. Hā ybi intēderis ingenioz
valer. ait Julius cesar apud salustiū. Da
gna sunt / p̄terea dēfēda sūt etiua / et dis
tēndā linqndaq⁹ minorib⁹. In h̄ opus v̄
nū p̄cellētissimū figēdi sunt d̄sideratiōis:
oculi / mittēndā est manus ad fortia temp⁹
quoq⁹ res omniū p̄ciosissima / in alīs nō
nisi patcissima raritate disp̄ensandū. Alio
quin tale aliq̄d fieret q̄si quis p̄scaretur
bomo aureo / iucta verbum vni⁹ e cesarib⁹
aut quasi vile aliq̄d querere in tenebris
cū cereo centū aureo. Alioq̄n p̄terea redi
ret illa inculpatō bistro ad moysem / stulto
labore cōsumeris. Sic petrus Clementes
Sic Bernard⁹ Eugenii. Immo sic apl̄s
discipulū sūr carissimū monuerit. Nemo
militās et. Seclaria iudiciā et. Et i actib⁹
aplo. Hō ēequū et. Notiora sūt hec q̄s ut
allegationib⁹ indigeat. Magna deniq̄s sūt
ista pacis vris opa. quāobrem ea tecū a ml̄
tis q̄re et quenit. Hāz vulgato puerbio q̄d
a plurib⁹ queritur citius inuenit. Et ybi
duovel tres congregati sunt in nomine meo
et. in dīt̄ christus et. Et quis est o deus eq̄s
sime. q̄s est ex christianis ecclesie fili⁹. q̄ n̄
innīt̄ debeat p sua portione et vocatione/
tantis opūlari miseri⁹. Quis tazluctuo
se desolationi. quis labefactioni tante be
reditatis tue non condolebit. et condolens
quis p viribus nō obuiabit. Sed neq̄ h̄
pbibere quisq̄ nisi mentis inops volnerit
ut in cōmuni piculo. cōmune sit auxilium
Quod si p̄z p̄spere successit hactenus

labori plurimoz. non iō despandū. nō suc
cendū cis. nō spernēde p̄s us ope. Non
est in medico semp̄ relener̄ et eger. Nec sp
seriet q̄d cungs minab⁹ arcus. Neq̄ enīq̄
plārat neq̄ q̄ regat est aliquid / sed q̄ incre
mentū dat ps. Et nō mentiebat̄ qui dixit
timide sunt et incerte puidētie n̄rē. Si post
pm̄ nausfragiū nauia nauē. et p̄ p̄ma yul
nera miles aciē. et post vna sterilitatē rusti
cus agz deficeret. Ascriberet h̄ nō caurele.
Si ignauie. et q̄ sic ɔulerc̄. ageret insulce. Be
niamite iussu dñi bis descendēt in plū/
bis vici sūt. ut pm̄uz purgati. humiliati et
erudit̄. victoriā tertio p̄lio sortireuf. Sup
oia post opitulationē diuinā. si pacē vlem
q̄rim⁹ / nō inefficaciter p̄oram⁹. q̄rat ncē
est p̄corb vni⁹ h̄i⁹ obedie tecū. p. b. et secū
H̄est in capite et mēbris. p̄stum in p̄clarissi
mo potētissimo / p̄panissimo frācie regno.
cur⁹ laudes q̄ p̄ se celebres sūt. nō enūero.
P̄at male p̄ sc̄ima et attentiones querit̄.
Nam ybi diuīsio p̄suerat / audiaſ q̄ om̄e
regnū intra se diuīſū desolabiliſ. et q̄z quenit
et nulli q̄ secū dissideri p̄. Absint igif p̄cul
oēs aniositates odiose. Nō fiat aspect⁹ re
trosum in quib⁹ periculis et p̄cellis na
uis ecclē hacten⁹ iactata sūt / h̄ docti ab apl̄o
extēdet̄ nos et velū in antēriora / portuz
pacis optatū concordi laboris annīsu pe
tam⁹. Docēt nos historie gentiliū / p̄serum
romanōz consulū. qui licei aliunde dissis
derent hostiliter. mor in amiciciā quenit
bāt dum reipublice pat et utilitas q̄ratur
Hoc. T. limius hoc valer⁹ / exēplis docēt
et vetere grecōz instituto charistia seu cōis
grā siebat p̄ cōi utilitate / nō p̄sū dissimili
lit̄ ab anno subileō indeoz. Q̄ si fili⁹ isrl̄
gio pacifico ibāt ad plū. fili⁹ ecclē q̄b⁹ anis
mis debet q̄rere pac⁹ bonū. Si herodeo et
p̄lat⁹ facti sūt amici ad p̄seq̄ndū xp̄m / q̄lis
d̄zē pat ad eundē adorāndū. His q̄tē
plis cū certa ratōne permora humilis et de
uota S. t. filia. q̄ primuzrenuit se in se/re
uocans omnes pditos a suo consortio vel
gremio quomodolibet alienatos. et ad ho
nores p̄stinos restituens. monens insu
per et maternaliter iubens. ut iniuriarum
preteritarū nemo mēor sit apl̄ius / s̄ honor
matris et utilitatē pacis omnia condonēt
Recedat vetera noua sint oia / quaten⁹ libi
orib⁹ animis eo pat vris querat̄ quo nll̄ ap
ticlar⁹ obstiterit discordia. Concordia in dīt̄
Salusti⁹ pueris crescut / discordia maxime

p 4

Propositio facta massilie

dilabūt. Quid dī cordiā fratz pdicatoꝝ
ārca fere despati opata ē. cōmemorās z lītē
tenis suis inférēs zelū grandē quē p eadēz
cordia dudū pīsus oñderas/studēs in h
z sperās filia tua/ tue sc̄itati nō mediocriter
cōplacere. **H**abes igif pī btissime/filiā
pacifcam/z euā gelice btitudis pīcīs ē. di/
gnā insup q ad pacē vīs hereditatis tue q
rēdā admittat. vt dicat ex sīnia. Fāra sui co/
rā co qslī pacē reperiēs. **S**cīt ipa qm̄ tale ē
pacis bonū/vi multa pīt eā toletare. mīta
idulgere. dissimilare plīma. q vī corrīgīl
ad regulā duci ne qunt optet. Hoc sc̄i p̄s
sc̄p̄s suis. h̄ exēplis docuerūt. M̄ntur i pm̄
pt̄ dīcīa eoꝝ in decretis. z alibī copiose.
Szeor̄ dīcīa nūc allegare q̄rando corā sci
entibz legē loqz. z ybi res in se p̄spicua est/
supfluū ne dicam⁹ curiosū iudicamus/z a
scōꝝ patp̄ vestigij alienū. qz z oñtationes
redolet/z cicatricosā fluidāq̄ reddit ordeꝝ.
Dixit et p̄missis p̄seqn̄ter intellect⁹ dīcī
illī salubrum z vīssimi si lane capiat. q co
munis erroꝝ fac ius. Hoc ē q̄ plat⁹ dīan/
te opione ē; erronea i subditis. mītavīl age
re vel omittere tenet. q̄lia si faceret aut dīs/
mularer opione h̄mōi nō extāte. ip̄e graui
delicto teneret obnoxi⁹. Que doctria p̄stī
negocio accōmodatissima ē. si iam eā dīla/
tare liceret. h̄ orō n̄ra certis coartāda ē limi
tibz. z ad alia deproperat. **A**ttī p̄terges
di vīlo mō neḡ possū nec debeo dū ad con
cordē h̄b̄ obdie vnitatē exhorto. suadēs i
iuriaꝝ q̄rūlibet obliuisci. q̄nsūmātue mā/
suetudis z mititanis laudē admirer. q̄ exē
plū māsuetudinū dō iſecura. caput ad mā/
ledictōz iclinauit. vt a dīo b̄ndictōz. p̄ mā/
ledictōe reportaret. z b̄ndictione hereditatē
possideret. **E**t cū Iuda machabeo esset
mēoria tua in etnūh̄ b̄ndictōe. **E**cce saibā
accepta a dō lnīa (alioq̄n qd̄ ip̄e potuissē)
p̄cūllit te plagis mītis tribulationū z agu/
stiaꝝ. iustissime qd̄ ī ordīe ad p̄udentissī
mā dei dispositōz. qm̄ iust⁹ ē in oībo vīs su/
is. z sc̄is i oībo opibz suis. **P**er cui⁹ p̄uidē
tiā fir vt diligētibz dēi oīa coopēt in bonū
Et q̄ fm̄merita plebiū dispōit vitā rectoꝝ
vt aīs gregō. q̄ ēt p̄prio filio nō pepīt qn̄ e
um saturaret opprobi⁹s. **D**ēmō nibilomī
nus has p̄motōes p̄uerissimo intētiōis fi
ne mībi suscitasse videſ. Ad qd̄. **A**limix vt
ēent pedibz tuis in laqueū z offensiones et
scādalū. Quo pacto sic. **V**lt anim⁹ tuus ge
netosus in indignationē. z de indignatiōe

in impatientiā. z de bac̄ in oīdū z diffiden/
tiā z suspitiones anxiās z trepidas. q̄ mul/
tos supplantarū laberet. z in vindicādi lis
bidinē excāndeleret. vt vtādē abiecta mā/
suerudine dimisso oī ūsilio ad postremum
oī studio p̄secutiōis ecclāsticē pacis. sp̄s
tūs natura mitis z suavis. ad solā vīndū
cē carnificinā sub zeli iusti specie rapere.
lacraret q̄ oues p̄prias. pierere. abūceret.
dissiparet. z ppter suspitiones infidas z tur/
bidas. res oīs timide gelidēs māstaret. q̄
li artōrenatores apros in p̄pria p̄rritat ne/
cē. z lepusculos p̄ vā penncolitatis for/
midinē in verū tradūt p̄cūlī z laqūm. At
b̄ndictus dīs z b̄ndict⁹ tu. qm̄ laqūs iste
desiderij vīndicē cōtritus est. **T**na op̄pe
māsuetudo nō solū nō sublata est. a. S. t.
bis fraudibz. sed mira qdā effulgentia ma/
gis z magis emicuit. vīs ad pīas lacrymas audiē
tū. z ad exemplū mēoriale z vere xp̄ianuz
apud omnes generatiōes posterioꝝ. Que
exēpla oīa si referre volero nītar incassu.
p̄us rps z lingua deficiēt. **E**tnū m̄ ec in
nūcīo qd̄ fidelissima relatione didici. cō/
memor. cē exemplū qd̄ dum pīsus in fīmo
ne publico restitutiōis. p̄ parte regis. feria
secunda post pēreco. corā populosissima z ce
leberrima viriusq̄ status frēquentia renūlē
illud suis suspiri⁹s altis z subditis tacētis
approbarūt. z nō pauci ad pīas glaciū
mas (nēc mirandū) p̄pūcti sum. **P**ostēs
seuientibz vīndiḡ intumescentibz. p̄cellis
cirā nauem ecclie. tu mystic⁹ Jonas piecc⁹
is in mare. h̄ est in amaritudinē tribulatio
ventre sacri palacī velut in vētre cētī p̄ser/
uatūm educit ad littus libertatis. z facia ē
tia ista a tumultu siluit. **L**o tūc venit ad ve
rendā tūc celisūris p̄nītiam homo quidas
non infīme fortūc qui vītro ūfessus este
te xp̄m domini nedū ip̄e rāgere. sed crude/
li inauditoꝝ patricidio interficere. semel
iterum voluisse. **E**xpauerunt opinor qui
aderant. qua fronte vir fāti sacrilegū. vir tā
nēfarij facinoris conscius. non solum hoc
facere. sed vel comparere p̄sump̄sisset. **D**ī
ti ceperūt toruos in eum oīlos fleare. dē/
tibus fremere. vīx man⁹ cōtinere. nīs q̄ in
am expectabāt sīnam z q̄lem exspectabant.
nīs vt diceres. collatimpi⁹. cētūberē faciū

legis, ligatis manib⁹ ⁊ pedibus trahat ad
carcerem ⁊ tradaſ in morte. At vero tu nihil
hoc dicisti p̄ clementissime sed misericordia
suum simū aperies ⁊ clementie virginem
extendes ⁊ p̄occupasti dñe reū. p̄fus⁹ v̄
ba orōnis cōplescer. serenissimo q̄z vultu ⁊
verb⁹ suauib⁹ plenā p̄cepti b⁹ flagici⁹ ve
niā indulſisti. vinceſ in bono malū ⁊ cui⁹
cēs spūs. cuius insup vicari⁹ facio certissi
mo palā docēs. Hoc egisse nōne fatis erat
ad miā. Addita ē affecratio ⁊ trepidare
reā iuremādo firmata. Nam sit cui mī
tū dimittit multū ingratiſi de dimissione be
stianerit. Dicit nāq̄ spūs tuus bon⁹ ⁊ suaſ
uis. h̄ faciat mibi dñs ⁊ h̄ addat ⁊ si vllas
vnḡ aduersuſ te odij ⁊ vel vindicte reliq̄as
apd me fuauero. imo si quā penā in te poſ
ſterius exercere voluerō illa in caput meū
poz cadat. Nec indulgētiā tñmodo ego p̄
sto si deinceps bene te habueris. s̄t tibi tu
isq̄ silib⁹ oib⁹ bñficiā polliceor ap̄lis
vōc. Dignissimā sumo pōtifice voce. O
rāsum dño viro pueniētissimū. O factus
me singularis. qđ p̄ em ⁊ pastore euāgeli
cum representat. Qui post persecutiones
Paulum. Post trinam negationem Pe
trū. ⁊ post portiones hereditatis luxurioſe
plumpā iuniorē filiū plus amauit. O di
uinū factū. qđ vñnā oēs pp̄lī oēs q̄quauer
sum nationes auditēt tñ p̄ exēplo ⁊ imita
tione. tñ p̄ arguēdo mendacij eos q̄ te rigū
dū ⁊ austez. aut ire memorē criminari mos
liū. Hec ē plane victoria tñpiana. iniurias
tiras nō iniurias ⁊ ira ⁊ sed māsuetudine ⁊
mia vincere ⁊ imitari eū q̄ ēt in cruce positi
tus dixit. p̄ ignosce illis ⁊ c̄. Hic br̄issim⁹
martini cū vñgeret vt Briciū sibi cōtumeſ
lios⁹ abijceret. Si inq̄ctps iudā Parti
mus cur nō br̄ictum tolerabit. O dilect
nūchistorie gentiliū que suoꝝ quondā p̄n
pum māsuetudinē amplissimis verb⁹ ectu
lenū vt Seneca Heronē in duob⁹ volumi
nibus. Cicero Iulii Lesarē in orōnibus
Suetonius octauianū augustū in histo
riis. ⁊ alij alios cōpantes eos vel asilo ro
muli ⁊ vel ciuitatib⁹ refugij ⁊ vel templo mis
ericordie quale describit Gracius thebaic
dos. Siquidem incomparabilis est isto
rum laus ad tuā gloriā. sicut vmbra ad se
renam lucem. sumus obscurus ad purum
ignem. palea volatilis ad solidū granum.
immo sicut victimum ad virtutem. Ipsa enī
talū mansuetudo non pro diuino honore

tauctoritate quā spernebat ⁊ tu colis vñſ
cā. sed inanē iactantia. quā tu calcas. anhe
labat. Collaudabūt alij crucetas belloꝝ vi
ctorias ⁊ ambitiosos ex his triūphos mī
rabunt. Plus apud me valet assertio sapiē
tis q̄ melior est sapiēs viro forti ⁊ qui dñ
tur anio suo expugnatore vrbī. Quā sens
tentia alij vñbis lyricus explicat. Laciū
regnes fragile domando spiritū. q̄z si lidiaz
remotis gadib⁹ iūgas ⁊ vterq̄ penus ser
uiat vni. Quā obrem agnosce pater bea
tissime. cum q̄sta cōscientie securitate. cum
q̄li serenitate cordis fas haber dicere reli
giosissima deuotio tua. dū crebro vel orat
vel missaz celebrat. Pater dimittit mibi de
bita mea. sicut ⁊ ego dimitto debitorib⁹ me
is. Et r̄us cū xp̄beta. Dñe deus meus si
fecī istd. si est iniq̄itas in manib⁹ meis tē
Ita paterbñssime imitaris christū. qui cuſ
malediceret nō maledicebat. qui tentatus
est per oia vt misericordia fieret. quē videm⁹
pter passionē glozia ⁊ honore coronatum
Tantūmodo nō eripiat tibi blāda p̄speti
tas miā illam. illam patientiā penēdiuſ
nā. quā seuīs aduersitas ⁊ fuauit ⁊ reddiſ
dit clariorē. Da veniā ſi ſcrupulosior ſimi
hac parte. Nam ſi aliqui ſuadēt pacis ini
mico. nūc p̄ ſe. nūc p̄ adulatores q̄ ſunt ar
ma ſua ⁊ ſagūte. vt hō qui calamitate p̄ſſus
eq̄nimiter omia nedū tolerauerat. ſed idul
ſerat. poſtmodum ſuccedentib⁹ prospēris
repetit omnia a debitorib⁹ ſuis cum rigo
re ⁊ ſenore. vt appareat indulgentiam prio
rem non ex virtute ſed vindicandi impoſſi
bilitatem natam. nec dimiſſe ex corde. ſed i
tempus more ſimearum diſtuliffe. Hō ca
dat in hanc exprobrationē vera ⁊ pfecta de
lectionis tue māsuetudo. neq̄ fallat eam ſi
mulacruſ ſicut iuſticie. quālī nō melius ſit
vicisse mala per indulgentiaz quā ſeuīta
tem. quālī rursus nō ſit preclarissima iuſtī
cia indiſſe ſupplicib⁹ ⁊ ſubditis p̄p
ciffe. O Sic mīſericordiam ⁊ gratiam in
uenias in conspectu tremendi iudicij dei.
qui ſub bullis paſetib⁹ p̄misit mīſericor
diam mīſericordib⁹. qui ſemel dimiſſa nō
repetit. qui iuſſit non eſſe memorē iniurie
ciuium ſuoꝝ. Sic in oratione tua p̄fites
dño exaudiaris. tñ audias horrendū illib⁹
iproperiū dñi irascētis. Serue neq̄ nōne
oē debitiū dimiſſi tñc̄. Sic p̄terea cū dñ oē
qr̄. ſed ēgnī i mia. ⁊ mititate p̄ſſideas trā
t̄ delecterſ i mīſtitudine paci ſup cā. O Lādeſ

Propositio facta massilie

pter misitatem doceat te dominus vias suas
ut absq; offendiculis ad pacientem lapidem
dirigat pedes tuos in via pacis, quam a te pa-
ce perim p; tristissime dicentes. Undic here-
ditati tue. Non quod huius sit q;libet huc pa-
ce p;bere non sufficiens sit et si firma nisi maior
agat de? ut apd Virgilium est p;stum in tam dspa-
to et radicato scismate qd e; qui cacer egredies
mede do et ingeribilis dedali labyrinthus et ca-
put hydre fabulose sua refusione fecundius
ita ut pisse videat p;silium a sapientibus et dicer
dueniat cum Iosaphat rege. Cum igram qd
agere debet? b; soli hemi residui ut ocllos
nros ad te dirigam? Scimus nibilomin te
p; deum cui vicari es decere. Scimus ad te
hierarcha supnum spectare b;ndictorum et bmo*i*
hereditatis ecclesiastice, ut fiat pax in diebus nostris
et tu maximus inter motes suscipias pacem po-
pulo. Qd si p;fici, b;ndictus eris in oes gna-
tiones et memoriam etiam bis q; p;te futuri sunt
relinq;ns. Sinauit non p;ficer, ichoaueris tui
et elaboraueris bona et antiqua fide diligenter
studio, pia et humili voluntate p; te et tuos (tui
quod p;pe sunt oes) non p;det merces tua, non laus,
non gloria, res ipsa p;denabit medietatem eos q; vlt
igritia vel liuore criminis summa. Et dig-
nitatem tuam vigilantiu, tuam caritatem. Facis h;
sedulo. Ita, n. te facere et me sentire equum est
Hoc q; amplius stimuleris ad agendum ascet
de frequenti sublimi mente tue lucem leuando
te super te, ubi despectis etiis terrae, vices in-
git et acrit ante mentis ocllos in luce fidei, in
sublimitate speci, in latitudine caritatis cum il-
lo q; ait: Logit autem dies antiquus et. Videat
inquit acute oes nihil sit oes illud qd modis assert
glie iocunditatis portentis, quod sanguana, quod lubrica
triste sonio, quod simillima, immo quod atque amar-
itudinibus respesa, tristissima sunt oia. Ecce
oes morimur et quod aq; fluentes dilabimur
super terram hodie rex, cras papa moris. Eheu
fugaces posthumae labores anni deflet Orati-
us, et tragicus. Properat cursu vita citato
volvitur, dierata p;cipi, volvitur anni, et na-
so. Colat irrepabile tempus, et nihil eannis ve-
loci. Et e oim horribilissimum quod vir, qd in
puncto ad infernum descendunt. Ita maledicti in
ignem eternum. Ceterum quod quod est in alio aut
peciosum, p; qd vel adipiscendo vel retinendo / ge-
nerosus animus et dinos p;scus / se perdere et ali-
os turbare dignus ducat. Viderat h; exalto
q; tam sapienter reclamauit. Clares vanitas
et oia vanitas. Quia solum si saperet, immo
ut saperet deberet omnes in peccatis p;stimenti
sum. Crisostomi p;silium scriptum habet in ianuas

suis, et penetrabilibus in frontibus, et maxime in
cordibus suis. Amplius si filii b; secundum tam
solicitudine curant pictura / adeo ut cum eis
perire non formiderit / obscurus certe ad illam
increpatiō p;phetica. Filii hominum vobisq; gra-
ui corde et. Filios igitur lucis, immo te prem
homini filiorum, qd apponere decet curas, et
labores, qd vigilia, ubi de rebus eternis agit
vobis et vnicet expauscēdū, p; aiabo tracta-
tur dānatōis p;culū. Non est ista lis de paupe
regi, ut apd Statu ponit, nec d'la cap-
na ut Satyrus ait de vita et morte operum
is res vobis agitat et querit. **O** si pastoralis p;
sidetie delectet aliqui honor volatilis non
memorane, et ratus est districtu indicis examen in
reddeda de ouiu salute et nūero roe. Agescat
qm posuit est non in destruō, sed edificatiō
non ad ocium sed laborē et ut p; eni in p;ta verbū
maximi regi. Attarctus secluso abutu potē-
tie subditi optata cūtis mortalibus pace p;
fruanit, qm h; est finis ois potētate tam secula-
ris et spūal. **H**oc ad te duenter p; se. Si
ge p;cor i ipsa sublimitate meditandis ne
spōsa eciam taliboytenē q;ruis plagorib;
Eheu qd solabis antiam: Et qd desolate
qd plaga crudeli p;cuisse medebit. In has
angustias q; me circuallarunt vndiq; que
dabib; effugiu, qd me infibit. Ego illa
spōsa regi, et mihi quā vidit oī vñ et filius me
is nouā descedēdā de celo q; spōsa ornata
viro suo. Ego lota in sanguine agni imaci-
lati, ego tot sudoribus sanguib; martyrum inu-
merabilis stabilita, viol; p;fessox, liliis vgi-
nū coronata. Ego rata denotide p;ncipum,
vicos ad iuidia dorata ornata diues facia
Huc heu velut missella et ancilla deinceps p;
mor; despicio. Filios enutriu et exaltau-
ipi aut spreuerauit me, facti sunt hostes in ca-
pite. P;ace insup iocundissimum in celo et in ter-
ra bonū qd me donauerat spōsus meus nascens
p;dicās moriēs resurgēs et regnās / uerte-
rūt in scisma p;nciosissimum. qd iam qd lu-
stris me p; oes artifis modis depascitur
et absunt. Pro mea oī deselione certame-
rat vicos ad mortē et mō nihil aliud agi vel
q;ri videfa multis qd ut corruā et misabili
labefactatione deficiā, et hostib; meis ludii
briū fia. Ecce vla sunt oia fere in p;trani p;
ris mee instonis / discipline et decoris ornata
ornamenta / dū p; corona hūilitatis puluis
sedus vanitatis et p; crocchis spūalitatis / scri-
cora sola tēpaltatis aplexatur et erigis sup
me sapientia animalis et terrena et diabolica
repudiata ea qd desursum est pacifica et

Corā papa benedicto

7

q̄ta. **H**i bis tecū eccl̄ia planetib⁹ loq̄
ref. p. b. novi miseratōnē animi tui/ que ab
viero egressa est tecū. ḫinerej⁹ posses/ qn
enipentent lachryme ab oculis tuis. qn ad
succurrendū in flāmaref⁹ tot⁹ zelus tuus/ iaz
succensus/ t diceret ex intimo cordis suspi
cio. **D**ñesug hac desolatione ante te oē des
ideriū meu. t gemit⁹ mens a te nō est ab
scđitus. **B**uccure fer opem. vt quid na
tua sum viderem ala gētis mee? **R**apidos
rector cōprime fluci? t q̄ccl⁹ regis imensū
firma stabiles sedere tras. t diligētōes israe
lis agrega. **B**ed qd ago: **Q**uorsum ra
pior? **Q**uid minerv⁹ vt dī/ ipudēs doceo?
Premeditata sūt manq̄ apō tuā. **A**sideratō
nē assidue acriter illa salutis monita. **A**lis
bilomin⁹ patere. p. b. patere obsecro com
monefacere t orare p̄ pte deuotissime fī
liue/ vt facias qd facis. **N**am equū etiā
sponte velocē calcar adiunat. **F**ac vt calcas
et seculi pōpa t iniq̄s fabulatiōib⁹ ei? t
nullis retrahētib⁹ vnicis vitiosaz passionū
nō ira. nō odio. nō spe. nō gāndio fallacib⁹
meliorib⁹ manq̄ hospitib⁹ digna est scritas
ta) ibiecta rursus adulatoz peste oia ad
gram nibil ad veritatē loquētiū. t clauden
ta ianuā veritati. ac scrupulos varios (vt
soli diligere videant) ingerentiū. de quo p
vno dixit comic⁹. **H**ic pfecto ex stultis ins
anos facit. **E**t q̄ sunt stulti? vtq̄ vaneglo
riosi. prudētes in oculis suis. prudētie sue
innitētes. **H**is inq̄s. pcul pulsis. tu tol⁹ cū
pacifis qui nō oderūt pacē cogites ea. q̄
ad pacem sunt bierlin. tol⁹ innigules imple
re id qd p mīc ecclie petis a te filia vtriusq̄
velut altera colub⁹. Hoe serens ramū paci
fereoline/ p nos hūiles nūcios/ clamctans
pia sollicitudie. **B**enedic hereditati tue. vt
nobis z̄t̄gatillud pp̄bete. **D**ñs bñdicet
populo suo in pace. **B**ed quō t quib⁹
vñs bñdices populo tuo in pace/ si pgatas
liquis p̄cūlari⁹ inq̄rere. iubet hic bñulis t
deuora. **T**. t. filia q̄ selere. ne suos p̄s. re
vici t regē **F**rancie xp̄ianissimū/ aut lega
tos ab codē p̄uenire arrogāt⁹ videaf. siml⁹
q̄ publicat celebrē audientiā sup hac pacis
materia. si t dū tps fuerit bñ placiti tui sup
plicat t sperat oblinere exhortatura lat⁹ et
forse p̄cūlari⁹. vt bñdicas ecclastice heres
ditati tue. **E**t tūdem dictū sit de pmo n̄e
legationis articulo.
Upereft alter t postrem⁹ n̄e lega
tionis articul⁹/ cuius iō lōge b̄rei

or erit expeditio q̄ prioris. quia l̄z necessa
ri⁹ existat. cu m̄ neq̄ tāte dignitatis neq̄ pa
ris difficultatis existit. **H**ic supplicam⁹ vt
bñdicas hereditati p̄cializ quodāmō pecu
liari. segregādo pluviā volūtariā huic here
ditati tue. t qm̄ iñfirmata ē p̄ tenuitate t ml̄
tis incōmodis/ tu p̄fice cā. quā tua tuor⁹ q̄
p̄decessor⁹ d̄xterā plātanit. **P**reuenisti nos
p. b. in bñdiciōib⁹ dulcedis. heri in osculo
pacis. pridē in odore bone fame. māsuetu
dis/ t libalitatis tue. vt bāca te bñdictiōez
petere. hāc p̄ certa p̄sumer⁹ auderem⁹. **D**e
niq̄ iā pūcios subseq̄rio. vñ aureo tue. **S**
tā beniūolas/ orōni n̄re p̄bet tua pastoral
sollicitudo/ recogitans v̄arbiutor⁹ qm̄ filia
tua p̄mogenita ē studioꝝ. cui⁹ p̄mogenitu
rerōne/ p̄petit bñdictio derore celi delup⁹ t
de pinguedie tre. b̄ c. in spūali t tpali pūis
sione. **R**ur⁹ q̄ etēplo **A**rc filie **A**leph
suspirat sedēs sup̄ alinā. calcāo. s. oēm brus
talitatē/ pētēs bñdictōea t p̄fēsuo. vis cā
a libalitate p̄nūtati tue/ irrigū iſer⁹ t irri
guū sup̄us et p̄ecare. **D**ic igīt bñbū Booz
ad **R**urb. **B**ñdicatio filia a dño. q̄cqd dī
pēt̄ mībū bñ faciā tibi. **E**t ita fac p̄t̄ brūssime
vt sita n̄ te odor filie tue sic̄ odor agri pleni
cui bñdictit dñs. **E**bñ ager plen⁹ ē filia ma
gīstī. vñiuersitas/ imo nibil errauero si cā
appellauero padisū voluptas; an q̄ ē lignū
scie bōi t malū. t fōs scie in q̄uor facultatū
flumia dñmī. irrigāo vñiuersam sup̄ficē
tre. **L**u b̄ possessor es/ tu pastor/ t cultor/
vt operis t custodias illā/ tāq̄ agriculturā
vñuā vt **A**ī. loq̄ in politiē. **U**bi sub mīste
rio nibil decē eoz q̄ egregi⁹ poeta v̄gil⁹ in
georgic⁹. t **D**alladi⁹ i de agricultura/ debē
reditate agraria p̄sc̄pserū/ distiguēt̄s agp̄
q̄druplicē/ q̄lē figuralt̄ i hereditati tua p̄m
q̄druplicē facultatē repūm⁹. **V**in⁹ ager ē a
p̄tic⁹ t florifer p̄ apib⁹/ figurās sub qdā ap
p̄patiōe facultatē theologie. **A**lt⁹ ē pascal⁹
p̄ ouib⁹ t domesticis aiantib⁹/ figurās facili
tate decretor⁹. **A**lt frugifer p̄ boīm vita/ si
garās facultatē medicie. **Q**uart⁹ vitifer et
pomifer i oī genere suo figurās typice artū
facilitatē. **T**uū ē igīt̄ hereditati tuā bāc
bñdicere colere t augere/ vt fructū suū dei i
tpe suo. **E**cce iñp̄i theologi velut apes itelle
lectuales puolitāt̄ i hereditate tua flores sa
croꝝ eloq̄oꝝ/ d̄ roze celi roscidos. pingūt
mel i cellulas t fauos. vt sit cera i illūtatiōe
itelligēt̄. t mel i obleratōz affectiue. **H**āc
hereditatis tue portionēspectās. dicere ha

Propositio facta massilie

bes et sua illa Eccl. **H**ereditas mea super mel et favi. Nam eloqua domini dulciora super mel et favi: et perceptum domini lucidum illuminans oculos in intellectu. **E**lenkerat in mente laudes homini tui augere. tu in modo deducere/ de reliquo hereditatis tue partibus hoc est factum, quo magis animaretur. **S**i sibi be nediceret sed negligenter istud ageretur breuitate studis, et sciens nihil laudum habui te latere. **D**icere vero te coedem id quod nuppin meditatione mea dum sol esset: et non sol, solum quidem corpe: non solus cogitatione veritatis. Itaque posita erat ante metus oculos sedes tuae polarissima et thronus sicut sol et luna perfecta, astitit regina illa virtutum dilectionis a deo tuis in vestitu sapientie deaurato circundata varietate virtutum. Nam ita iussit rex optimus et maximus Christus ut sedes papalem dilectionis stabiliret, dum ait Petrus interrogatorum: et ter mendente quod diligenter eum, pasce oves meas, pasce agnos meos. **Q**ue dilectionis una est in quadam trinitate virtutum: in misericordia et veritate quod custodiunt regem omnium duabus manibus et inde portantes thronum eius et in polarissima virtute iusticia et neque desperante neque lucifer ita admirabilis. **H**ec sub compendio numeravit prophetica reginas eas paci consociantibus, misericordia inquit et veritas obviae sunt sibi, iusticia et pax osculate sunt. Quapropter officium alibi descripsit propter veritatem: inquit de christo cuius vicarii es, et mansuetudinem et iusticiam et deducere mirabiliter dexteram tua. **H**ec preclara dilectionis seu caritas una in hac trinitate virtutum sicut apostoli insinuauit ad Corinthus scribens parabat orationem filia tua parisiensem. eniueritate ut ei modo quo dicitur benedicentes tanquam hereditati tue. **N**am ubi adesset vel quoniam rogaret dilectionis in intercessione deest et filia. **F**ilibolominus affuit et satan a sinistris ita mihi monstrabat me dictione mea. **A**derat et infelix ples sua emulatio limida per quam mors intrat in orbem terrarum/monstrum heu horrendum informe ingens. **L**ui qui insunt in dilectione virtutes tot insunt virtus, crudelitas, falsitas, iniqitas. **C**rudelitas contra misericordiam, contra veritatem falsitas: et iniqitas contra iustitiam. Agnoui et descriptionem et nasonis quemad illa est. **P**allor in ore sedet, macies in corpore toto, nusquam recta acies lucent rubigine dentes. **P**ectora felle virent lingua est suffusa veneno. **R**isus absens nisi que visi fecere dolores. **H**ec fructus somniorum galantibus excita curis te. **O**bstupui visu

subito gelidusque circuit ossa tremor. **D**u ecce terrifico boatum rabida ora lacrimis et de tibus frenetorum. **E**heus pro scite cause bimacris hereditati huic tue quam facta est in silva, odi propterea ea et maledic. **L**aque benedixeris ei in collatione gratias. **N**am et tardavererunt et in multis a tua misericordia defecerunt. **A**biice eos pontem a te calcabo propterea et impetrabo ut discedat maledicti. **I**ta pabat portentum hoc horribile magni conatus continuo meliosa nefandaq; medocia protra filia tua delatratore dum tu pater beatissime habundis ferens toruum et latere vultus paulisper haec emulacione impia mendacem et neque virus es declinare, et ut confitum abscederetis pare. **A**bi hinc in malam horam et in crucem maiestatis horrida, satyri discordie mater neque cie. **V**ide ne ultra mutare vel apparere presumperis. Attende ne filia criminari sustuleris apud proximum, cui etiam per magno peccato satis esset modicum supplicij fallens sit recipi vel audiri existimas, ubi in prospectu meo proxima dilectionis via et iusta pennis decrevit ordinem assumere. **D**icitur dilectio. Hoc crepatore deterrita emulatio tristis abscessit et dilectionis sic orsa est. **F**acis pro scissime iudicio quod te decet ut proximum erga filiam et rale filiam te vicarium illius quod accusatore fratrum denubauit in stagnu ignis ardoris, quod iussit pontifices agere in spiritu lenitatis quoniam et ipsi circumdati est infirmitate, quod postremo propter decem iustos totum perapoli peccatrici percussisset. **P**ropterea medilectione iussit assistere a deo tuis que natura patiens suus, benignus suus, non emulor, non ago propter eum. **A**ge igitur pro te, age quod meo sortio diuulserit. **N**on audias propter aduersum me crudelitem hec et malignam emulacionem, utisse hereditatem tuam abiecisse a te et pedibus tuis supplices tuos cultoresque quos in vinea domini sabaoth et coadiutores tuos vacuos absque utili puniuntur ingloriosi remisisti, ubi tanta est puniuntur tenuitas de bonis ecclesiasticis, ut vit pauci et magis et doctoribus et in theologia sine aliis quam valeat bene almissa et quibus regat et bene agat. **D**ecem bidentis tuae pecularum et electa et preclarissima studio velut nolit emulacionem ubi gemitus pterit et gemitio adueniet, si ipsa tra tua in eternum stat. **T**u superius pastor et custos iopie sue pudere et rigare arida, ruinosa reparare, non conqueri fare, positus es hoc misericordia petit titulum

filiationis hoc veritas titulo studii veritatis. hoc iusticia titulo militie et laboris.

E Porro tarditas hmoi postulationis benedictionis me protuli pñtatiõem nunc no ante/ no tarditatē meretur exauditiōis ut accusat emulatio/ sed celeritatem / quate nus sint nouissimi primi/ qz bono intenti onis sine siebat dilatio/magno sicut arbitrabantur zelo psecutionis vniōnis ecclesiastice mouebant/ nec soli mouebant/ reges et regna cū suo clero ppter sentiebant. **A**līc post exp̄imenta plurima/ qd inculpanduz si mutatis rebo mutauerūt s̄niam Esto rur sus fuisse in aliquibz dissidens eoz sentētia a tua. **N**ōne potuit hoc fieri sine mei le sione/ qz sine obstinatione. **N**ōne paulus baruabas tales viri sic cōtenderūt ut discederent ab inuicē. **E**t paulus petro restituti facie. **P**rincep̄ psalrū bonus fm Grego, restituit michaeli et v̄trobz illesa me matre oim caritate. **A**dvenit ecce supplex et humili deuota filia tua. p.b. absqz vlla diffūcultate p̄cellētissia studioz et suo nūc adiu tu dat palā intelligi/ q nulla diffidētia iurz nūi ut aduersarij falso fingebar. nulla indig natione puerla suū differebat accessu; ad petendū sibi benedici / q pñtatiõem rotulī more solito q̄liter nūc pñtati reuerenter i appbatiõem iusticie tue/ et in egregiaz laudē māsuerudinis tue. **N**eque enī peteret bñdicti onē grārū ab eo quē nō crederet iuridicum largitorē. neque ab eo quē benignū exaudi torē nō speraret. **U**nī i capite rotuli ita scri pñi ē fiduciā accepit. b.p. nūc rotulū istuz supplicationū generaliū et spāliū/ pñtāduz apud. s.v. celitudinē humilis et deuora. i.s v̄. filia. p. vniuersitas/ plus in paterna beni volētissime libertatis v̄re grā q̄ in meritis p̄p̄is post dñi spem reponēs. plus insup studēs et hoc rotulo inscriuire cōmodis ec desie q̄ auare cupiditati ut deniqz obediētiā sincera ac filialez dicta filia erga. s.v. sublūtate nō tñmō v̄bor. aut litteraruz assertione sed fractoz soliditate mostraret. **D**ecibi. **A**līc igif paters sancte p̄ me dile ctioem m̄rem oim bene vñetiū exorat̄ per q̄ virtutes meas inclitas miām veritatem et iusticiā ppter quas deducere habet te m̄rabiliter detra tua/ et p̄ si qd vñcqz de te be ne merumus apud deū/ apud hoices iustificādo te. exalteādo te. liberādo te. et p̄ spem futuri p̄mij si nob̄ psecueranter inbeseris. o ramus p̄timus obsecramus vt benedicas

huic hereditati tue/ huic filie tue alūne no stre. cōcedendo tale in gratijs suis signatio nem aut certe vberiorē. Qualem petūrab initio dedisses anno pmo. **N**am bic ē ān̄ benignitatis tue. annus nouenari⁹/terna ſrio ter in se ducto coronatus. bñdices hu ic corone anni. huic āno corōaro benignitatis tue. et campi tui replebūtur vberitate. **D**anc de te tua q̄ affluētissima libertate spem cōceperūt hanc cōceptā multis. p̄ modū et magnis indicjz roborata aucaz q̄ senserunt etiā beri. **T**u aut̄ spem nūc i rē ipam cōvertito. tu quippe sunt. sed tu eos maiori tibi vñculo cōſtrinxeris. tu poſtre mo nō mediocriter illuſtraueris glam tuā et famam tuā/ que sicut nō est ambicioſe q̄ renda. ita non est negligēda crndeliter. **E**t vbināgētium pōtfame celebritas. vel scri p̄s/ vel vñis vocibz ampliori dilatiōe vul gari. q̄ vbi cōfluūt et reflūt ex oī fere natī one que sub celo est. viri litteris oībz et stu dīs eruditī. ita vt in obſcuro esse nequeat si grates benigne respōderis. si bñdixeris huic hereditati tue. quēa q̄ modū tu benedīces speramus et obsecramus fiat fiat. **A**ni aduertis. p.b. redeo enī et ad tuā scrītātē et ad meām puitatem/ aiaaduertis q̄liter trāſſi guraū sub noīe p̄nalis dilectionis/ sup placiōem p̄ humili et deuota. s.t. filia et id quidē aptissima videoz fecisse rōne. **S**uaz quippe sedem vbi collocaret dilectio vbi p orarer. si inter p̄m̄ eriliā sacratissima di lectionis noīa ap̄d ipos enīa barbaros ho noranda defuerit. **A**tuero neq̄ volo ne q̄ equū indico q̄c̄s adūcere/ q̄c̄s aliq̄ dicēda sup̄sint. **V**lercor enim ne iam multiloq uim nostrum minus sit fauoris habiturū dum occupationes tue celitudinis alior sum te vocant et trahant. **O**r postremo su per isto et pōre articulo audiētias aliquas obtinere clam et palam supplicamus et spe ramus vt nō fruſtra spem hanc cōcepimus de benignissimo. s.t. spiritu pater sanctissi me. **S**ic bñdictat te dñs ex syon. vt sis re et nomine bñdictus. **S**ic videas bonabie/ rusalem militantis sponse tue. et triumphātis illius que defursum est mater nostra oībus diebus vite nostre p̄sentis et future. **S**ic p̄trea videas filios filioz tuoz i sp̄ rituali p̄page et tandem qd est omne bo num et benedictionis cōsumatio et consu mationis finis/ videas pacem sup̄ israel et nos tecum. hic inchoatiue p̄ gratiam. et be

Propositio facta corā anglicis

ato cōplemīto q̄ gloriam in futuro p̄stā,
te eo q̄ est bñdictus in secula seculoꝝ amē.

Finit.

B Sequitur proposi/ tio facta ab eodē dño Lancellario coiā an-

glicis pisiꝝ cūtib ad sacrū cōciliū pisiſ r̄b
ex p̄e vniūſtar pisiſ. An. dñi. mcccviij.

B Ongratulaf v̄rē deuotioni/
v̄ro zelo feruēti/v̄rē laborio/
ſez laudabilissime legationi/
Ongratulaf et applaudit ore
ueredissimi et p̄clarissimi pa/
tres o doctissimi et sapiētes viri et frēs in
xpi dilectionē carissimi. Ongratulat in quā
et cōgauder amatrix et admiratrix et cultrix
bonoꝝ oīm/pisiſ. Vniuersitas itaq; nō e/
mulat nec gaudet sup iniq̄itate. cōgaudz at
veritati. Quid ni cōgaudeat iſiſ sup veri/
tate. q̄ ut soletis aplectumini et cōplexa reti/
nenis. et retentia ad effectū deducere toſ stu/
dioꝝ neruis conamini. Eſt aut̄ mō cōgra/
tulatiōis n̄fē ſpūalis/ thema ſatis accōmo
dū verbū. Oze p̄blicū. Oze p̄mo. Ongra/
tulabātur filiū iſrl et filiū iuda piter. Imaſ li/
bet exclamare. Ecce q̄ bonū et q̄ iocūdum
habitare frēs in vnu cōuenire ſez et congre/
gare ad vnu cōciliū. nam in cōcilio iuſtoꝝ
et cōgregatione magna opa dñi. Et hoc eſt
cōciliū ſacrū et venerādū ad qđ legati pgi/
tis. qđ pisiſ deo duce et auctore celebribat
vniā felici. put optandū et sperandū eſt ad/
uentu. Ait quippe veritas q̄ omne regnū
in ſe diuīſam desolabit. et a cōtrario vniū
in ſe regnū manet qđ vidit ſalustius. Con/
cordia in q̄t pueres crescent. discordia maxi/
medilabūtur. Cur ergo nō bñ ſperabitur
dū adunat eccīa. dū cōuocat cetus. dū con/
ueniunt ſeniores. videte de verbo hoc. pſer/
tim cū ſeneamus certissimā xpi. pmissionē
dicētis. vbi duo vel tres r̄c. Audiuimus p̄
terea letanter et gaudēter q̄ cōgregabūt r̄c.
Attero ne pliūor vel euagatior sermo
ſedio ſit vel oneri. coartamus ſi placet totā
dicēdoꝝ materiā totā q̄ deductiōe ſthema/
tis ad q̄tuoꝝ ſniā ſumptas ex thematē et
verbis ipiſ priuus appositas. Et videam⁹
quid in illis loquiſ deus. q̄ loquiſ pacem
in plebē ſuā. Postq; enī dixit dñs ꝑ Oze
Congregabūtur filiū iſrl et filiū iuda pari/
ter ꝑ ſma ſua/moꝝ ſubiūxit et ponent ſibi
caput vnu/ ecce ſcdam ſniā. Et ascendet
de terra/ ecce tertia/q; magnis dīſ iſrahel

ecce quartam. Incipientes ergo pſequa/
mur et inuenimus puto cās q̄tuꝝ ſufficie/
tes/q̄re cōgregabuntur filiū iſrl et filiū iuda
pariter. Ipi enī q̄ ſunt pples vnuſ dei. fe/
da nunc diuīſione. pbfnesas diſpli ſunt/re
lul olim in figura ſub roboam et Jeroboā
cōtigisse meminiſ ſcriptura. iij. R. vij. Et
eſt tanq̄ materialis aliq̄ rō et cofula bmoi
cōciliū celebrazādi. Inuenim⁹ p̄terea cām
finalē luculēter exp̄ſſam in altera ſnia. Et
ponēt in q̄t ſibimet caput vnu. Deniq;
rangit cā dispositiua et velut efficiens cele/
bratiōis huiꝝ cōciliū dñi idcī in altera ſen/
tentia q̄ ascēdēt de terra/ et qđ terra miſi
ceniſ ſterenus affectus. Quid iſiſ ascē/
dere de terra niſi de terrenis affectibus quibꝝ
opp̄ſſi ſunt bactenus multi. ad ſpūales et
diminuſ affectiones ſe potenter erigere/ et
erigendo ſalubriter ascēdēre/tanq̄ audiz
quiſq; de excelsis clamantē dñi. eturge qui
dormis. Et rursus. Surgite poſtq; ſederi
tis. Habemus p̄terea cām quodāmodo
formalē/ et ad huiꝝ celebratiōem cōciliū v̄/
uifice ſparantem. q̄ forma eſt ſemen dei vi/
uum et efficac̄ ſemen ſpūſanci bñs virtu/
tem formatiuam et reformatiā ſon̄ vni/
taris/ ſotius ecclēſie corporis/ in vna fide et
ſpe et caritate ſub uno deo et dñi ꝑ omnes
iuncturam ſim deductiōem apli ad Ephe/
ſios. iij. Qđ notaſ in hoc verbo iſrahel
qđ interptatiō ſonat idē q̄ ſemen dei vei ſe
minauit deus. Et q̄le ſemen iſtud. Plane
illud de quo alibi p̄phericus ſermo dīc. Ni
ſi dñs exercituſ reliquiferet nobis ſemē qua/
ſi zodoma fuſſemus/ et q̄ſi gomorra ſum/
les eſſemus yſa. p̄mo. Gratias tibi dīc iſrl
qđi accessit nūc dies magnus iſrl magnus
ſez dies ſeminis dei. qđ babet in ſe artem et
virtutē viuificam. qua miſericōdī ſe p̄ſuec/
clēſie ſe viuificare potest et viuire ſalubriter
in cuius efficacia et virtute congregabunt
filiū iſrl et iuda pariter. Bene hec iacta
ſunt fundamenta/ ſicut ex cicerone ſumis la/
ctantius. Hec autem fundamēta ſunt pſe/
ctibilitas ecclē ſe congregatiōe/ vt cā ma/
terialis. ordinabilitas ecclēſie vt ad vniū
capitis positionem. vt cā finalis. intelligu/
bilitas in ep̄iſevando ſeu interptando/ vt
efficiens. Inſitā ſecūditas in ſe conuerſan/
do vt formalis dispositiua. Supedifice
mus ſabricam quadrangularem quatuor/
consideratiōnū p̄ncipaliū ad erectionē eſdi
ſitū p̄ſentis congregatiōis ampliorēm